

**A társas vállalkozások, társas vállalkozók, gazdasági társaságok vezető
tisztségviselőinek járulék- és szociális hozzájárulási adófizetése
2020**

Ebben az információs füzetben az alábbiakról olvashat:

I. Járulék

- 1. Társas vállalkozás, társas vállalkozó meghatározása**
- 2. Biztosítási kötelezettség**
- 3. Járulék**
- 4. Járulékfizetési kötelezettség**
- 5. A társas vállalkozást terhelő bejelentési és nyilvántartási kötelezettség**
- 6. Járulékbevallás és befizetés**

II. Szociális hozzájárulási adó

III. Egészségügyi hozzájárulás

IV. Számlaszámok

I. JÁRULÉK

1. Társas vállalkozás, társas vállalkozó meghatározása

A társas vállalkozás kifejezést a társadalombiztosítási jogszabály¹ gyűjtőfogalomként használja.

1.1 A Tbj. alapján társas vállalkozásnak minősül²:

- a közkereseti társaság,
- a betéti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat,³
- az egyesülés, ideértve az európai gazdasági egyesülést is,
- az előzőekben felsorolt vállalkozások az előtársaságként történő működés időszakában is,
- a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda,
- a gépjárművezető-képző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,

¹ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (továbbiakban: Tbj.).

² Tbj. 4. § 20. pont

³ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 9. § (5) bekezdése szerint a közös vállalatra a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 333. § (7) bekezdését kell továbbra is alkalmazni. A hivatkozott jogszabályhely szerint 2006. július 1-je után új közös vállalat nem alapítható. A Gt. hatálybalépése napján a cégnyilvántartásba bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló közös vállalat a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvénynek a 2006. június 30-án hatályos rendelkezései szerint működhet tovább.

- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,
- a végrehajtói iroda,
- az egyéni cég⁴

A gazdasági társaságokról (közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság), valamint az egyesülről a Ptk.⁵ rendelkezik.

1.1.1. Szabadalmi ügyvivői társaság, illetőleg iroda

A szabadalmi ügyvivői társaságban, illetőleg a szabadalmi ügyvivői irodában a szabadalmi ügyvivő tagsági jogviszony keretében vagy alkalmazottként működhet. Alkalmazottként a biztosítás a munkaviszonyra, vagy a megbízási jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint áll fenn.

1.1.2. Ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda, gépjárművezető-képző munkaközösség, oktatói munkaközösség

Ezen társas vállalkozások tagjainak társadalombiztosítási jogállására a tagsági jogviszony keletkezésétől kezdődően, annak megszűnéséig kizárólag a társas vállalkozásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni (más biztosítási jogviszony nem lehetséges).

1.1.3. Egyéni cég

Az egyéni cégre vonatkozó szabályokat külön törvény⁶ szabályozza, azonban e külön törvényben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. jogi személyre vonatkozó általános szabályait és a gazdasági társaságok közös szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Az egyéni cég ügyvezetését vezető tisztségviselői vagy az egyéni cégben fennálló tagsági jogviszony keretében a tag látja el.

Ha a tag látja el a vezető tisztségviselést, akkor ezt a tevékenységet társas vállalkozóként végezheti.

1.2. Társas vállalkozónak⁷ minősül:

- a betéti társaság bel- és kültagja,
- a közkereseti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat
- az egyesülés,
- az európai gazdasági egyesülés

tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

⁴ Tbj. 4. § 20 pont 12. alpont

⁵ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény.

⁶ Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény.

⁷ Tbj. 4. § 21.) pont.

1.3. Társas vállalkozó továbbá:

- a szabadalmi ügyvivői társaság tagja, a szabadalmi ügyvivői iroda tagja, ha a társaság tevékenységében személyesen közreműködik,
- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,
- a végrehajtó iroda,
- a gépjármű-vezetőképző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az egyéni cég⁸, valamint
- a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság olyan természetes személy tagja, aki a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el, kivéve, ha az 1.2. pont szerint társas vállalkozónak minősül.⁹

2. Biztosítási kötelezettség¹⁰

Annak eldöntéséhez, hogy a társas vállalkozások egyes tagjai után milyen mértékű járulékot kell fizetni, a legfontosabb azt tudnunk, hogy e személyek milyen jogviszonyban végeznek munkát a társas vállalkozásban.

Fontos megemlíteni, hogy ha a betéti társaság, a közkereseti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, illetve az egyesülés előtársaságként működik, a tagokra is ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, mint a cégbírósi bejegyzést követő működés során.

A társas vállalkozók biztosítási kötelezettségének megállapításával kapcsolatban problémák leggyakrabban a gazdasági társaságok tagjait érintően merülnek fel, ezért a következőkben ezekkel foglalkozunk részletesebben.

A társas vállalkozás (gazdasági társaság) tagja alapvetően háromféle jogviszonyban végezhet munkát a társaságban:

- munkaviszony,
- megbízási jogviszony,
- tagsági jogviszony.

Azonban különbséget kell tenni aszerint is, hogy a tag a gazdasági társaság vezető tisztségviselője-e, vagy sem.

2.1 A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettsége

2.1.1. Vezető tisztségviselőnek minősül:

⁸ Tbj. 4. § 21. pont 4. alpont.

⁹ Tbj. 4. § 21.) pont 5. alpont.

¹⁰ A kisadózóként bejelentett személyek biztosított jogállásáról a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (továbbiakban: Katv.) rendelkezik, a kisadózó vállalkozások és a kisadózók – e minőségükben – nem tartoznak a Tbj. hatálya alá.

- a közkereseti társaság és a betéti társaság üzletvezetésre jogosult egy vagy több tagja,¹¹
- a korlátolt felelősségű társaság egy vagy több természetes személy ügyvezetője,¹²
- az egyesülésnél – a társasági szerződés előírásai szerint – az igazgató vezető tisztségviselőként vagy az igazgatóság, mint testület látja el az ügyvezetési teendőket.¹³

A vezető tisztségviselő e feladatát – a társasággal kötött megállapodása szerint –

- megbízási jogviszonyban vagy
- munkaviszonyban

láthatja el.

2.1.2. A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettségének elbírálása, társadalombiztosítási jogállása

A betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság természetes személy tagjai társas vállalkozónak minősülnek, ha a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látják el. Kivételt képez ez alól, ha a személyes közreműködésre tekintettel a vezető tisztségviselő társas vállalkozónak minősül.

Ha a gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselőjének e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér 30 százalékát, illetve naptári napokra annak 30-ad részét, akkor ez a személy is biztosítottnak minősül.¹⁴

Arra a tagra, aki a vezető tisztségviselés tekintetében társas vállalkozóvá válik, így a főtevékenysége is a vezető tisztségviselés, kötelezően nem lehet előírni a legalább a garantált bérminimum utáni járulékfizetést. Esetükben a társadalombiztosítási járulékot legalább a 161.000 forint minimálbér után kell megfizetni.

Természetesen a társaság rendelkezhet arról, hogy a vezető tisztség ellátásának ellentételezése a minimálbérnél, illetve a garantált bérminimumnál magasabb összegben történjen, például az ügyvezető személyes közreműködés díjazása magasabb összegben kerüljön meghatározásra, amely összeg lesz a járulékfizetés alapja.

Tehát a vezető tisztségviselői jogviszony társadalombiztosítási szempontból vagy munkaviszonyt, vagy társas vállalkozói jogviszonyt, illetve választott tisztségviselői jogviszonyt eredményez.

2.2. A vezető tisztségviselésen felüli tevékenység ellátása

A nem vezető tisztségviselő tagok (például kültag), illetve azok a tagok, akik a vezető tisztségviselés ellátásán túl a társaságnál munkát végeznek, e tevékenységet elláthatják:

- munkaviszonyban, ha munkaszerződés alapján végeznek munkát,
- megbízási jogviszonyban, ha megbízási szerződés alapján végzik tevékenységüket, és azt a Ptk. szabályai szerint kötötték,
- társas vállalkozóként (tagi jogviszonyban), ha a tevékenységüket nem munkaviszony és nem megbízási jogviszony keretében végzik.

¹¹ Ptk. 3:144. §

¹² Ptk. 3:196. §

¹³ Ptk. 3:373. §

¹⁴ Tbj. 6. § (2) bekezdés

2.3. A társas vállalkozó biztosítási kötelezettsége¹⁵

A társas vállalkozó biztosítási jogviszonya

- a gazdasági társaság, az egyesülés, a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda tagja esetében a tényleges személyes közreműködési kötelezettség kezdete napjától annak megszűnése napjáig, egyéni cég tagja esetében az egyéni cég tagjává válás napjától az egyéni cégben fennálló tagság megszűnésének,
- egyéb esetben a társas vállalkozásnál létesített tagsági jogviszony, illetve a vezető tisztségviselői jogviszony létrejötte napjától annak megszűnése

napjáig tart.

Vagyis a társasági szerződésben meghatározott személyes közreműködés kezdetének azt a napot kell tekinteni, amikor a tag a személyes közreműködést ténylegesen megkezdi. Ha ez a nap nem állapítható meg, úgy a társasági szerződésben meghatározott időpont az irányadó, ennek hiányában a személyes közreműködésnek azt a napot kell tekinteni, amikor a társaság tevékenységét a Ptk. szerint megkezdheti.

Az egyéni cég tagjának biztosítási kötelezettsége az egyéni cég tagjává válás napjától annak megszűnése napjáig áll fenn. Az egyéni cég tagja a törvény erejénél fogva társas vállalkozónak minősül, tehát esetében nem kell vizsgálni, hogy a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik-e vagy sem.

Ha a tag a vezető tisztségviselői tevékenysége tekintetében társas vállalkozónak minősül, a biztosítási kötelezettsége a társas vállalkozásnál létesített vezető tisztségviselői jogviszony létrejötte napjától annak megszűnése napjáig tart. Ugyanakkor a biztosítási jogviszonyt, illetve az abban bekövetkező változást¹⁶ a 'T1041-es bejelentő és változás-bejelentő lapon közölni kell. A havi adó- és járulék bevallásban¹⁷ az alkalmazás minősége kód kiválasztásakor is a Tbj. szerinti – esetlegesen módosításra kerülő – jogviszony kódját kell a foglalkoztatónak szerepeltetni.

Ha a gazdasági társaság a tagjával munkaviszonyt vagy megbízási jogviszonyt létesít, a biztosítási kötelezettségét a munkaviszonyban, illetve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Társadalombiztosítási szempontból a társas vállalkozó lehet:¹⁸

- főfoglalkozású,
- ún. többes jogviszonyos, ide tartozik a heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban álló, illetve közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló,
- kiegészítő tevékenységet folytató.

¹⁵ Tbj. 11. §.

¹⁶ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) 1. számú melléklet 3. pontja alapján.

¹⁷ Art. 50. § alapján.

¹⁸ A Katv. hatálya alá bejelentkezett kisadózó vállalkozás által a társaság tevékenységében közreműködő kisadózóként bejelentett tag jogállását a Katv. eltérően szabályozza.

3. Járulék

3.1. A biztosítottat¹⁹ terhelő járulék

A biztosított

- 18,5 százalék társadalombiztosítási járulékot fizet.

3.2. Korkedvezmény-biztosítási járulék

2015. január 1-jétől a korkedvezmény rendszere kikerült a Tbj-ből²⁰, ezért ettől az időponttól nem kell korkedvezmény-biztosítási járulékot fizetni. Az esedékességet követően a 2015. január 1-jét megelőző időszakra kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelmekre a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 2014. december 31-én hatályos 20/A. §-át kell alkalmazni.

3.3. Egészségügyi szolgáltatási járulék

A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó után a társas vállalkozás 2020. július 1-jétől nem köteles egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni.

4. Járulékfizetési kötelezettség

4.1. Főfoglalkozású társas vállalkozók járulékfizetése²¹

A biztosított társas vállalkozó a társadalombiztosítási járulékot a társas vállalkozástól személyes közreműködésére tekintettel megszerzett járulékalapot képező jövedelem alapulvételével fizeti meg. A társadalombiztosítási járulék alapja havonta legalább a minimálbér (továbbiakban: járulékfizetési alsó határ).

Minimálbéren:

- a tárgyhónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalónak megállapított személyi alapbér kötelező legkisebb havi összegét – 2020-ban 161 000 forint – kell érteni, és
- a biztosított társas vállalkozó járulékfizetéséről szóló rendelkezések alkalmazásában a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összegét – 2020-ban 210 600 forint –, ha a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel.

A járulékfizetési kötelezettséget nem „göngyölítve” havi átlagban, hanem havonta kell megállapítani. Például 2020. január hónapban személyes közreműködésre tekintettel jövedelem kifizetése nem történik, ekkor legalább a járulékfizetési alsó határ után kell megfizetni a járulékokat. Február hónapban a társas vállalkozónak 300.000 forint jövedelmet fizetnek ki, amely összeg után kell megfizetni a járulékokat.

¹⁹ Tbj. 23. § (1) bekezdés a) pont.

²⁰ A 2014. évi XCIX. törvény 221. § (2) bekezdés 3. pontja alapján.

²¹ Tbj. 39. §.

Annál a vezető tisztségviselőnél, aki a vezető tisztséget megbízás keretében végzi, erre való tekintettel társas vállalkozóvá válik, a személyes közreműködés díjazásának az ügyvezetés díjazását kell tekinteni.

Például az az ügyvezető, aki havi 190 000 forint megbízási díj ellenében végzi az ügyvezetést, mint társas vállalkozó 190 000 forint után lesz köteles megfizetni a járulékokat.

A járulékalap alsó határát arányosan csökkenteni kell azzal az időszakkal, amely alatt a társas vállalkozó:²²

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban,
- gyermekgondozást segítő ellátásban²³, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában²⁴ vagy ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, illetve az ápolási díj fizetésének időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja,
- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, egyidejűleg részesül,
- fogvatartott,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként a kamarai tagságát szünetelteti.

Ha a fentiekben ismertetett körülmények a naptári hónap teljes tartamán át nem állnak fenn, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra az előzőek szerinti minimálbér 30-ad részét kell alapul venni. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a társas vállalkozó biztosítási jogviszonya a hónap közben kezdődött, vagy szűnt meg.

Ha a tárgy hónapban a társas vállalkozónak jövedelmet nem fizetettek, és a tárgyév folyamán – a tárgy hónapig bezárólag – elszámolt járulék a járulékfizetési alsó határ után számított járulék összegét nem éri el, a társas vállalkozás a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot köteles a társas vállalkozó helyett megelőlegezni, és azt a törvényben előírt határidőn belül befizetni.²⁵

Nem minősül munkaviszonnyal rendelkezőnek, azaz főfoglalkozású társas vállalkozó az a munkavállaló, aki fizetés nélküli szabadságon van.

4.2. Az egyidejűleg fennálló, több biztosítással járó jogviszony²⁶

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg

- munkaviszonyban áll – akár egy, akár több munkáltatónál – és foglalkoztatása a munkaviszonyában/munkaviszonyaiban együttesen eléri a heti 36 órát, vagy

²² Tbj. 39. § (3) bekezdés.

²³ Ahol a jogszabály gyermekgondozást segítő ellátást említ azon gyermekgondozási segélyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

²⁴ A 2018. évi CXVII. törvény 63. § (1) bekezdés e) pontja alapján a felsorolás 2019. január 1-jétől kiegészült a gyermekek otthongondozási díjával, amely a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján folyósított ellátás.

²⁵ Tbj. 77. § (6) bekezdés.

²⁶ Tbj. 42. §.

- köznevelési intézményben, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat, akkor a 18,5 százalékos társadalombiztosítási járulékot, a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem alapján kell megfizetni.

Ha a társas vállalkozóként biztosított több gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja vagy ügyvezetője, a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot – évente egy alkalommal történő választása szerint – egyszer kell figyelembe venni. A társas vállalkozó e választásáról a tárgyév január 31-éig nyilatkozik a társas vállalkozásnak.

Ha a társas vállalkozó újabb biztosítással járó társas vállalkozási jogviszonyt létesít, de választási lehetőségét már kimerítette, az újabb vállalkozást a korábbi választásáról tájékoztatnia kell.

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor a ténylegesen kifizetett jövedelem után kell megfizetni a járulékot. Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére a tárgyév január 31-éig tett nyilatkozat alapján évenként az adóév egészére választhatja, hogy a legalább a járulékfizetési alsó határ után történő járulékfizetési kötelezettséget társas vállalkozóként teljesíti. E választása alapján az egyéni vállalkozásában, illetve a további tagsági jogviszonyában a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után kell a járulékot megfizetni.²⁷

Figyelem!

Ha a Katv. szerint kisadózóként bejelentett személy egyidejűleg társas vállalkozóként vagy egyéni vállalkozóként biztosított, az említett szabályok nem alkalmazhatók.

Mindez azt jelenti, hogy a kisadózó magánszemély, aki egyidejűleg a Tbj. értelmében társas vállalkozóként biztosított – ha nem áll heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban is, vagy nem folytat nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat köznevelési intézményben, szakképző intézményben, felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben – főfoglalkozású társas vállalkozónak minősül. Ennek megfelelően a járulékfizetési kötelezettségét a 4.1. pont szerint kell teljesíteni. Ebben az esetben azonban kisadózóként nem minősül főállásúnak, így biztosítottnak sem.

4.3. Kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó²⁸

Kiegészítő tevékenységet folytató az a társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységet saját jogú nyugdíjasként folytat, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és társas vállalkozónak minősül akkor is, ha a saját jogú, vagy a hozzátartozói nyugellátása szünetel. A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó nem biztosított.

Saját jogú nyugdíjas²⁹: az a természetes személy, aki

²⁷ Tbj. 42. § (8) bekezdés.

²⁸ Tbj. 4. § 11) pont.

²⁹ Tbj. 4. § 17) pont.

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával az 5. § (3) bekezdés a) pontjában³⁰ meghatározott saját jogú nyugellátásban (öregségi nyugdíj), szociális biztonságról szóló egyezménnyel érintett állam által megállapított öregségi nyugellátásban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), egyházi jogi személytől nyugdíjban vagy öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
2. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül, abban az esetben is, ha a nyugellátás folyósítása szünetel.

4.3.1. Kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozók járulékfizetési kötelezettsége

- A társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységet folytatónak minősülő társas vállalkozó után
2020. július 1-jétől nem köteles egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni., A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó pedig 2020. július 1-jétől nem köteles a jövedelme után 10 százalék nyugdíjjárulékot fizetni.

Figyelem!

A Katv. szerint kisadózóként bejelentett személy esetében, az említett szabályok nem alkalmazhatók.

Ha a tag saját jogú nyugdíjas, a biztosítási és járulékfizetési kötelezettség alól abban az esetben is mentesül, ha a társaságban munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban végez munkát

5. A társas vállalkozást terhelő bejelentési és nyilvántartási kötelezettség

5.1 Bejelentési kötelezettség³¹

A társas vállalkozás – adóazonosító számának, nevének, elnevezésének, székhelyének, telephelyének, továbbá jogelődje nevének és adószámának közlésével – az illetékes elsőfokú állami adóhatásnak elektronikus úton, a 'T1041 adatlapon bejelenti az általa foglalkoztatott biztosított családi és utónevét, adóazonosító jelét, születési idejét, biztosítási jogviszonyának kezdetét, kódját, megszűnését, a biztosítás szünetelésének időtartamát, a heti munkaidejét, a FEOR-számát, a TAJ számát. Ha a biztosított nem rendelkezik adóazonosító jellel, a születési családi és utónevét, születési helyét, anyja születési családi és utónevét és a biztosított állampolgárságát is kötelező bejelenteni.

A bejelentést

a) a biztosítás kezdetére vonatkozóan legkésőbb a biztosítási jogviszony első napján, a foglalkoztatás megkezdése előtt, illetve ha a biztosítás elbírálására utólag kerül sor, legkésőbb a biztosítási kötelezettség megállapítását követő napon kell teljesíteni,

³⁰ Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatályba lépésével összefüggő törvények és egyes egyéb törvények módosításáról szóló 2017. évi CLIX. törvény 89. §-a hatályon kívül helyezte a Tbj. 14. § (3) bekezdés c) pontjában szereplő rehabilitációs járadékot 2018. január 1-jétől, mivel ilyen nyugellátás 2018-tól már nem kerül folyósításra.

³¹ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) 1. számú melléklet 3. pontja alapján.

b) a jogviszony megszűnését, a szünetelés kezdetét és befejezését, a biztosítás megszűnését követően folyósított ellátás kezdő és befejező időpontját közvetlenül követő 8 napon belül kell teljesíteni.

Ha a foglalkoztató személyében jogutódlás következik be, a jogutód munkáltató, kifizető köteles a jogutódlással érintett biztosított személyre (munkaviszonyban álló, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló, választott tisztségviselő stb.) vonatkozóan teljesíteni a bejelentést. A bejelentésben fel kell tüntetni a jogelőd nevét, elnevezését és adószámát, a jogutódlás tényét és napját, továbbá a jogutód nevét, elnevezését, adószámát, és a jogutód megalakulása napját is. A bejelentési határidőkre ebben az esetben is az a) és b) pontban foglaltak az irányadók.

A foglalkoztató legkésőbb a bejelentést követő napon, illetve a biztosított személy kérésére 3 munkanapon belül igazolást köteles kiadni a biztosított részére, mely tartalmazza a bejelentésben közölt adatokat, és a bejelentés teljesítésének időpontját.³²

5.2 Nyilvántartási kötelezettség³³

A foglalkoztató a tevékenységében személyesen közreműködő biztosított személyek adatait oly módon köteles nyilvántartásba venni, és erről a magánszemélynek igazolást adni, hogy abból a törvényben előírt adatok a munkavégzés (tevékenység) megkezdésétől megállapíthatók legyenek. A nyilvántartásba vétel elmulasztása miatt a foglalkoztatót az Art. szerint megállapítható mulasztási bírság – nyilvántartásba nem vett személyenként – terheli.

A foglalkoztató a biztosítottokról köteles a külön törvényben meghatározottak szerint olyan nyilvántartást vezetni, amely tartalmazza a biztosított nevét és személyi adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, a foglalkoztató adatait, a biztosítási időre és a szolgálati időre vonatkozó adatokat, a biztosítottól levont járulékok alapját és összegét.

A foglalkoztató a jövedelemigazoláshoz csatoltan a tárgyévet követő év január 31. napjáig köteles a nyilvántartás adataival egyező igazolást kiadni a biztosított részére a tárgyévben fennállt biztosítási idő "től-ig" tartamáról, a tárgyévre, illetve a tárgyévtől eltérő időre levont járulékok összegéről, valamint az egyes járulékokból érvényesített családi járulékkedvezményről. A biztosítással járó jogviszony év közben történő megszűnése esetén az igazolást soron kívül kell kiadni.

A foglalkoztató írásban tájékoztatja a biztosítottat a tárgyhavi jövedelem kifizetésével egyidejűleg a biztosított jövedelméből levont társadalombiztosítási járulékról, valamint az érvényesített családi járulékkedvezményről, illetőleg a részére túlvonás miatt visszafizetett (átutalt) társadalombiztosítási járulékról.³⁴

E rendelkezést kell alkalmazni az adóköteles társadalombiztosítási ellátást teljesítő társadalombiztosítási kifizetőhelyre is.

6. Járulékevallás és befizetés

³² Tbj. 66. § (4) bekezdés.

³³ Tbj. 74-75. §-ai.

³⁴ Tbj. 77. § (5) bekezdés.

A megállapított tárgyhavi járulékot a tárgyhónapot követő hónap 12-éig kell bevallani, illetőleg megfizetni.³⁵

A társas vállalkozás a rá vonatkozó bevallási gyakoriságtól függetlenül havonként, a tárgyhót követő hó 12-éig a 2008-as számú bevalláson, elektronikus úton bevallást tesz az adó- és/vagy társadalombiztosítási kötelezettséget eredményező, magánszemélyeknek teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő valamennyi adóról – kivéve a kamatjövedelem adóról –, járulékokról és/vagy az Art. 50. §-ban meghatározott adatokról.

II. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ³⁶

A társas vállalkozás – mint kifizető – szociális hozzájárulási adó fizetésére kötelezett.

1.1. Adófizetési kötelezettség áll fenn:

a) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításnál figyelembe vett jövedelem után.

b) Az a) pontban meghatározott jövedelmeken kívül adófizetési kötelezettség terheli az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíjat és a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíjat.

c) Adófizetési kötelezettség terheli az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében az Szja tv. szerinti adó (adóelőleg) alap hiányában a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerint biztosítottak minősülő személy részére juttatott olyan jövedelmet, amely a Tbj. 27. § (1) bekezdés b) pontja és a Tbj. 30. §-a alapján járulékalapot képez.

d) Adófizetési kötelezettség terheli az Szja tv. szerinti külön adózó jövedelmek közül

- a béren kívüli juttatások [Szja tv. 71. §],
- a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [Szja tv. 70. §],
- a kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja tv. 72. §]

Szja tv. szerinti adóalként meghatározott összegét.

e) Adófizetési kötelezettség keletkezik továbbá:

- a vállalkozásból kivont jövedelem [Szja tv. 68. §],
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem [Szja tv. 65/A. §],
- az osztalék [Szja tv. 66. §], vállalkozói osztalékalap [Szja tv. 49/C. §],
- az árfolyamnyereségből származó jövedelem [Szja tv. 67. §]

Magyarországon adóztatható része után.

Az e) pont szerinti jövedelmek esetében adófizetésre kötelezett személynek a jövedelmet szerző természetes személy, vagyis a társas vállalkozó minősül.

³⁵ Art. 3. számú melléklet 4.2.1. pontja alapján.

³⁶ A szociális hozzájárulási adóval összefüggő szabályokat 2019. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (továbbiakban: Szcho tv.) tartalmazza.

Az e) pont szerinti jövedelmek esetében az adót addig kell megfizetni, amíg a természetes személy a)–c) és e) pont szerinti jövedelme a tárgyévben eléri a minimálbér összegének huszonnégyszeresét, az ún. adófizetési felső határt. Az adófizetési felső határ 2020. évre vonatkozóan havi 161 000 forint alapulvételével 3 864 000 forint.

Az a)–e) pontokban meghatározott jövedelem után a szociális hozzájárulási adót nem pénzbeli juttatás esetén is meg kell fizetni.

Nem keletkezik az a)–c) pont szerint adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében –

- a társas vállalkozásnak a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozóra tekintettel,
- a kifizetőnek az általa foglalkoztatott saját jogú nyugdíjas személyre tekintettel.

1.2. A társas vállalkozást terhelő adó alapja:

A társas vállalkozást terhelő adó alapja az 1.1. pont a)–d) alpontjában nevesített jövedelem.

Nem önálló tevékenységnek számít a társas vállalkozás tagjának személyes közreműködése, valamint a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenysége. Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a tag e tevékenységével összefüggésben szerez, például tiszteletdíj, személyes közreműködésre tekintettel kapott juttatás, amely után a társaságnak meg kell fizetnie a szociális hozzájárulási adót. Például a társas vállalkozónak minősülő vezető tisztségviselő havi 250.000 forint összegű adóelőleg-alapul szolgáló jövedelemben részesül, ebben az esetben ez az összeg lesz az adó alapja.

1.3. A társas vállalkozást terhelő adó különös szabályai³⁷

A közkereseti társaságot, a betéti társaságot, a korlátolt felelősségű társaságot, a közös vállalatot, az egyesületet, az európai gazdasági egyesületet, a szabadalmi ügyvivői irodát, a szabadalmi ügyvivői társaságot, az ügyvédi irodát, a közjegyzői irodát, a végrehajtói irodát, az egyéni céget a tagjára tekintettel havonta terhelő adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja legalább az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér 112,5 százaléka harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

Minimálbér alatt a társas vállalkozó esetén a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összege értendő, ha a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel, ennek hiányában az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összege.

A különös szabályokat kell alkalmazni abban az esetben, ha például a társas vállalkozó a személyes közreműködésre tekintettel jövedelmet nem vesz fel, vagy a jövedelem összege nem éri el a minimálbér 112,5 százalékát, ekkor az adót legalább a minimálbér 112,5 százaléka után meg kell fizetni.

1.4. Mentés a különös szabályok alkalmazása alól³⁸

A társas vállalkozás mentesül az adó megfizetése alól azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó

³⁷ Szócho tv. 8. §-a.

³⁸ Szócho tv. 9. §.

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül;
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj folyósítása alatt a tag személyes közreműködését személyesen folytatja,
- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül,
- önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- fogvatartott,
- az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, a közjegyzői iroda a tagjával fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor a hónapnak azt a napját, amelyen tagja ügyvédi tevékenysége, szabadalmi ügyvivői kamarai, illetve közjegyzői kamarai tagsága szünetel.

Nem kell a különös szabályt alkalmazni, vagyis a társaságnak nem kell legalább a minimálbér 112,5 százaléka után megfizetni az adót azokra a napokra, amikor a társas vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, vagy köznevelési intézményben, szakképző intézményben, felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat. Az EGT tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányokat a Tbj. 42. § (11) bekezdése szerint kell igazolni. Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni.

Ebben az esetben a társaság az adót a tényleges adóalap után köteles megfizetni.

Ha a fent kifejtett körülmények a naptári hónap egészében nem állnak fenn, akkor egy-egy naptári napra az adófizetési kötelezettség kiszámításánál társas vállalkozó esetében a 8. § (1) bekezdés szerinti adóalap harmincad részét kell figyelembe venni.³⁹

Ugyancsak nem kell a különös szabályt alkalmazni azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó más társaságnál is társas vállalkozói jogviszonyban áll, feltéve, hogy a másik kifizető e napot a taggal fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor számításba veszi. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a legalább a minimálbér 112,5 százaléka után fizetendő adót csak az egyik társaságnak kell megfizetni, a másik társaság az adót a tényleges adóalap után köteles megfizetni (tag) nyilatkozata szerint.

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor eldöntheti, hogy az egyéni vállalkozásában vagy a tagi jogviszonyára tekintettel a társaság fizesse meg legalább a minimálbér 112,5 százaléka után az adót, a másik jogviszonyban csak a tényleges jövedelem lesz az adó alapja. Azonban a magánszemélynek a társaságot a tárgyév január 31-éig az adóév egészére tett nyilatkozatnak az átadásával értesítenie kell arról a döntésről, hogy a minimum adóalap utáni adófizetési kötelezettséget a társaság teljesítse.⁴⁰

A fentiek alkalmazásának feltétele, hogy a társaság részére a természetes személy nyilatkozatot tesz a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonya fennállásáról, tanulmányai folytatásáról, illetőleg a más kifizetővel fennálló, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyáról. A természetes személy minden változásról köteles

³⁹ Szochó tv. 9. § (6) bekezdés.

⁴⁰ A Katv. szerint kisadózóként bejelentett személy esetében, az említett szabályok nem alkalmazhatók.

haladéktalanul újabb nyilatkozatot tenni a kifizető részére. A nyilatkozat tartalmazza a természetes személy természetes személyazonosító adatait, valamint adóazonosító jelét, ennek hiányában a személyazonosító okmánya típusának megjelölését és számát, valamint lakcímét. Az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiány és jogkövetkezményei megtérítését a kifizető a nyilatkozatot elmulasztó természetes személytől igényelheti. Ha az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiányt a kifizetőtől nem lehet behajtani, az adóhiány és jogkövetkezményei megfizetésére a NAV a nyilatkozatot elmulasztó természetes személyt határozattal kötelezheti.

1.5. A szociális hozzájárulási adó mértéke, kedvezmények

Az adó mértéke az adóalap 15,5⁴¹ százaléka. A fizetendő adó az adóalap után a kifizetéskor érvényes adómértékkel számított adó, csökkentve az adó fizetésére kötelezettet a Szocho tv. rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.⁴²

1.6. Az adó megfizetése, bevallása, nyilvántartás

A szociális hozzájárulási adót a társas vállalkozás az Art. 50. §-a szerint havonta megállapítja, és a tárgyhónapot követő hónap 12-éig bevallja és megfizeti. Az adó összegét a természetes személy részére kiállított igazoláson nem tünteti fel. Ha az adóalany természetes személy foglalkoztatására tekintettel kedvezményt vagy támogatást vesz igénybe, az Art. 50. §-a szerinti bevallási kötelezettségét úgy kell teljesítenie, hogy a bevallás adataiból a kedvezmény vagy támogatás jogcíme, alapja és a kedvezmény vagy támogatás összege személyenként megállapítható legyen.

Az adó fizetésére kötelezett természetes személy az adót a személyi jövedelemadó, a személyi jövedelemadó-előleg megfizetésével egyidejűleg állapítja és fizeti meg, azzal, hogy, az adót az állami adó- és vámhatóság közreműködése nélkül elkészített személyi jövedelemadó bevallásban vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásban vallja be. A tárgyévre vonatkozóan az állami adó- és vámhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallásban vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásban kell az előlegként megfizetett adót elszámolni, az adóbevallás benyújtásának határidejéig a különbözetet megfizetni, és a bevallás megfelelő rovatában lehet a túlfizetésként mutatkozó különbözet összegéről rendelkezni. A személyi jövedelemadó-előleg megfizetésére nem kötelezett természetes személy az adót a személyi jövedelemadó bevallásában vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásban a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.⁴³

Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére kötelezett adózó olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelynek alapján az adó alapja és összege, valamint az annak megállapításánál figyelembe vett mentesség és kedvezmény összege, továbbá az adó megfizetésének napja ellenőrizhető. E nyilvántartási kötelezettségét a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó kifizető a számvitelről szóló törvény szerinti nyilvántartása (könyvvezetése) megfelelő

⁴¹ Módosította a 2020. évi XLVI. törvény 10. §-a. A 15,5 százalékos adómérték első alkalommal a 2020. július hónapra vonatkozóan bevallott jövedelmekre alkalmazható [Szocho tv. 2. § (4) bekezdés].

⁴² Szocho tv. 2. § (1) és (3) bekezdése.

⁴³ Szocho tv. 27. §.

részletezésével, más kifizető az Sza tv. vagy az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény rendelkezése alapján vezetett külön nyilvántartás révén teljesíti.

A szociális hozzájárulási adóról részletesebb tájékoztatás a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) elérhető 49. sz. információs füzetben található.

III. EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS

A 2019. január 1-jén hatályba lépett SzocHo tv. magában foglalja az egészségügyi hozzájárulás szabályait is, ezért 2018. december 31-én hatályát veszítette az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Eho tv.).

Ez azt jelenti, hogy azon jövedelmek után, melyeket 2018-ban egészségügyi hozzájárulás terhelt, 2019. január 1-től 19,5 százalék, 2019. július 1-től 17,5 százalék, 2020. július 1-jétől 15,5 százalék szociális hozzájárulási adót kell fizetni.

Az új szabályok alkalmazására történő áttérés során a 2018. évi adóév lezárására vonatkozó előírás szerint az Eho tv. alapján a 2019. január 1-je előtt keletkezett egészségügyi hozzájárulási kötelezettségeket a 2018. december 31-éig hatályos rendelkezések alapján kell teljesíteni.

IV. SZÁMLASZÁMOK

Az adózók költségvetéssel szembeni kötelezettségeinek és juttatási igényeinek belföldi lebonyolítására szolgáló, a NAV adóztatási tevékenységével összefüggő számlaszámok és adónemek érvényes jegyzéke 2020. január 1-jétől elérhető a NAV honlapján.

Ugyanígy a nemzetközi pénzforgalomban alkalmazandó, a NAV adóztatási tevékenységével összefüggő ún. IBAN számlaszámok és adónemek érvényes jegyzéke is elérhető 2020. január 1-jétől a NAV honlapján.

Nemzeti Adó-és Vámhivatal